

УДК 378.016:780.616.432

DOI <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2022.4.18>

В. В. ЗИСКО

викладач фортепіано,

Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»

Волинської обласної ради, м. Луцьк, Україна

Електронна пошта: bebek2550@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0001-7620-8690>

А. Ю. КРУГЛЯЧЕНКО

викладач фортепіано,

Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»

Волинської обласної ради, м. Луцьк, Україна

Електронна пошта: krugliachenko1375@gmail.com

<http://orcid.org/0000-0003-4865-6925>

З. П. БОГДАН

викладач кафедри теорії, методики музичної освіти

та інструментальної підготовки,

Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»

Волинської обласної ради, м. Луцьк, Україна

Електронна пошта: bogdanzoja72@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-0176-3048>

ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ВПЛИВ НАВЧАННЯ ГРИ НА ФОРТЕПІАНО У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

У статті розглянуто та проаналізовано найбільш значущі пріоритети навчання гри на фортепіано майбутнього вчителя музичного мистецтва. Акцентовано на важливості фортепіанної гри у професійній підготовці майбутнього музиканта.

Актуальність теми дослідження зумовлена жорсткими вимогами суспільства до підготовки висококваліфікованого вчителя нової української школи. Методологічні засади обраного аспекту вивчення ґрунтуються на психолого-педагогічних основах та принципах фахової підготовки спеціаліста, оскільки сучасна освіта трансформується зі знаннево-орієнтованої на практико-орієнтовану.

Суттєвим методологічним підґрунтям дослідження є опора на обґрунтовані в науці діяльнісний, особистісно орієнтований та компетентнісний підходи у підготовці фахівця освіти.

Новизна дослідження полягає в тому, що розкрито поліфункціональність впливу навчання гри на фортепіано у професійній підготовці майбутнього вчителя. Акцентовано на взаємозв'язку психолого-педагогічного та спеціально-музичного аспектів професійної підготовки майбутнього фахівця та ролі навчання гри на фортепіано у цьому процесі.

На основі аналізу наукового фонду та досвіду роботи з означеної проблеми виокремлено ключові параметри змін у навчанні гри на фортепіано у зв'язку з еволюцією технічних можливостей, виконавських вимог, інтерпретації музики.

З'ясовано, що навчання гри на фортепіано майбутнього вчителя музичного мистецтва орієнтоване не лише на вдосконалення виконавської майстерності, а й на виховання особистості, на формування музично-естетичної компетентності. В цілому акцентується на потенційних можливостях навчання гри на фортепіано в естетичному вихованні.

Безперечно, викладач фортепіано повинен успішно реалізовувати як дидактичну, так і виховну функцію, оскільки навчання гри на фортепіано має поліфункціональний вплив у фаховій підготовці майбутнього вчителя.

У статті зроблено виважені висновки про значущість гри на фортепіано у професійній підготовці вчителя музичного мистецтва та естетичному вихованні. Окреслено перспективи подальших досліджень.

Ключові слова: поліфункціональний вплив, гра на фортепіано, музичні заняття, українська пісенна культура, учитель музичного мистецтва, естетичне виховання, фахова компетентність.

Поставлення проблеми. В умовах глибоких перетворень нашого суспільства, де рівень освіченості й культури кожної людини набуває вирішального значення для економічного й соціального розвитку країни, змінюються пріоритети, напрямки сучасної системи освіти, посилюється тенденція гуманізації й демократизації навчання.

Найважливішою структурною складовою суспільства є молоде покоління, зокрема студентство, яке багато в чому визначає перспективи і напрями розвитку держави. У зв'язку з цим на вищу школу покладається особлива відповідальність не лише за професійну підготовку майбутніх фахівців, а й за виховання студентської молоді, формування її громадянських, морально-естетичних цінностей. Адже від того, який рівень культури, які цінності сформує світосвітне бачення молоді, залежить реалізація й успішність глибоких перетворень в Україні.

Відтак актуалізується питання естетичного виховання студентства, яке дає можливість не тільки розвинути в людині здібності сприймати прекрасне, відрізнити його від потворного, любити і створювати його, а й уміти цінувати красу моральних вчинків, людських стосунків, розрізнити добро й зло.

У цьому зв'язку об'єктивується потреба підготовки кваліфікованих педагогічних кадрів з музичною освітою.

У Законі України «Про освіту», Національній доктрині розвитку освіти України в XXI сторіччі, Національній комплексній програмі естетичного виховання, Державній програмі «Вчитель» віддзеркалені основні вимоги до підготовки педагогічних кадрів, їхнього професійного рівня. Зокрема, зазначено, що однією з проблем сучасності є переорієнтація педагогічного процесу на збагачення духовного світу майбутнього вчителя, педагогічне забезпечення умов для його повноцінного естетичного самовираження й самореалізації, професійно-естетичного самовиховання педагога.

Означена проблема актуалізується особливо, коли йдеться про професійну підготовку вчителя музичного мистецтва. У цьому ракурсі акцентуємо на виховному потенціалі однієї з мистецьких дисциплін – фортепіанному навчанні.

Практика засвідчує, що традиційно зорієнтовують студентів на оволодіння знаннями з профільних предметів, майстерністю та методикою гри на інструменті, менше звертаючи увагу на естетичне виховання при викладанні дисциплін.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Аналіз наукового фонду з досліджуваної нами проблеми засвідчує, що різні її аспекти мають місце у науково-методичній літературі.

Значний внесок у розробку питання професійно-педагогічної та естетичної підготовки студентів зробили С. Барановська, О. Дем'янчук, Р. Дзвінка, І. Карпенко, Н. Козіна, Н. Мартинович, С. Мельничук, В. Общанський, Л. Побережна, А. Попович, О. Рафалович, О. Рудницька, О. Ростовський та інші.

У дослідженнях вказаних авторів висвітлені аспекти естетичного виховання, формування музично-естетичної культури майбутніх учителів засобами музики.

Зазначимо, що на сьогоднішній день ґрунтовніше вивчені питання естетичної культури, естетичного виховання майбутніх учителів музики засобами музичного мистецтва. Педагогічний доробок стосовно ролі та потенційних можливостей навчання гри на фортепіано в естетичному вихованні майбутнього вчителя музики є незначним.

Мета статті: на основі обґрунтованих та узагальнених наукових підходів, досвіду роботи в педагогічних коледжах висвітлити наявні пріоритети навчання гри на фортепіано, зокрема в естетичному вихованні майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Результати та дискусії. Аспекти інтеграції змісту професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва зводяться передусім до психолого-педагогічного та спеціально-музичного. Саме вдосконалення особистості вчителя у визначених ланках, на наше глибоке переконання, забезпечують успішність його професійної діяльності.

Формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва є однією з актуальних і важливих проблем, що постають перед сучасною вищою школою. Ця проблема виникла у зв'язку із методологічною переорієнтацією змісту шкільної освіти на розвиток особистості учня, а також якісно новими

пріоритетами освітніх галузей «Мистецтво» та «Художня культура», «Музичне мистецтво». Від того, яким буде майбутній учитель музичного мистецтва, чи здатен він враховувати вимоги, що ставить суспільство перед сучасною школою, залежить рівень компетентності, вихованості й духовної культури учнів.

Сучасна теорія і практика фахової підготовки вчителя музичного мистецтва переорієнтовується з дидактичної на творчу парадигму. Важливим є те, що оновлений зміст музичної освіти, крім традиційних знань, умінь і навичок, включає формування особистісного досвіду музично-творчої діяльності, емоційно-ціннісного ставлення до музичного мистецтва. У цьому сенсі цінною є думка О. Ростовського, що «вирішальне значення має не стільки обсяг знань, а їх мобільність, гнучкість і достатність для викладання музики в школі важливіші для майбутнього вчителя» [Ростовський: 15].

Дослідження в царині музичної педагогіки акцентують на значному потенціалі гри на музичних інструментах в естетичному вихованні молоді, їх впливу на емоційний, естетико-моральний стан особистості (С. Барановська, Т. Карпенко, Г. Падалка, Н. Плешкова). Автори відзначають поліфункціональність впливу музичного мистецтва на розвиток особистості. У цьому контексті слушним є міркування С. Барановської: «музика здатна формувати духовний світ людини, що є умовою розвитку творчої індивідуальності. Вплив музики спрямований на різні сторони душі людини: музика збагачує, розширює діапазон емоційного досвіду, який, поступово накопичуючись і осмислюючись, набуває важливого стимулюючого значення для прояву творчої активності. Музика сприяє вивільненню в особистості емоційних резервів, пізнанню нею своїх переживань. Через почуття і переживання музика передає особистісне ставлення до різних життєвих фактів і явищ, і це ставлення має позитивну емоційну забарвленість» [Барановська: 206].

На поліфункціональний вплив музики і гри на музичних інструментах акцентував у свій час В. Сухомлинський. Педагог зазначав: «У вихованні музикою виражається єдність моральної, емоційної, естетичної сфер людини. Без музики важко переконати людину, яка вступає в світ,

утому, що людина прекрасна, а це переконання, посуті, є основою емоційної, естетичної, моральної культури» [Сухомлинський: 555].

У контексті нашого дослідження варто з'ясувати сутність естетичного виховання. У наукових джерелах естетика визначається як вчення про прекрасне. Відтак, ключовим завданням естетичного виховання треба вважати розвиток в людини здатності сприймати прекрасне, відрізнити його від потворного, робити порівняльні оцінки, любити прекрасне й творити його.

Загальновідомою є істина про вплив мистецтва, музики на становлення особистості. Про естетичну насиченість всього навчального процесу йдеться у працях В. Сухомлинського. Педагог вчив дітей бачити красу природи, відчувати її, переживати, хвилюватися, розуміти і відчувати музику, яку він вважав «мовою почуттів», могутнім засобом виховання, який має надати емоційного й естетичного забарвлення всьому духовному життю людини [Сухомлинський: 553]. На думку вченого, пізнання світу почуттів неможливе без розуміння й переживання музики, без глибокої духовної потреби слухати музику й отримувати насолоду від неї.

Сучасний дослідник А. Попович трактує естетичне виховання як розвиток гармонійної єдності емоційного й інтелектуального. Автор вважає розвиток художньо-образного мислення найважливішим результатом естетичного виховання, водночас передумовою, що забезпечує перехід до вищого рівня загального естетичного розвитку особистості. Основою для формування естетичного смаку дослідник визначає розвиток естетичного сприйняття, чуттів, відтворювальної творчої уяви, емоційно-образного мислення і творчих здібностей.

Виняткову роль в естетичному вихованні школярів А. Попович відводить предметам естетичного циклу [Попович: 235].

Безперечно, саме мистецтво з його впливом на емоційну сферудопомагає нам відкривати в оточуючому світі красу, все прекрасне.

Естетичне ставлення до дійсності і мистецтва завжди супроводжується емоційно-чуттєвою реакцією. Естетичні почуття не є ізолюваними, а вплітаються в цілісне естетичне враження, яке виникає при сприйнятті прекрас-

ного в дійсності, чи твору мистецтва. Естетичні почуття з'являються в особливому контексті свідомості, що налаштовує людину на сприйняття твору мистецтва.

Усе сказане вище засвідчує потребу естетичного виховання. Водночас паралельно зумовлюється необхідність художнього виховання, у контексті музично-естетичного, яке сприяє гармонійному розвитку молодшої людини, пробудженню її інтелектуальної, вольової та емоційної енергії, розкриттю здатності сприйняття, інтенсивної роботи фантазії й пам'яті, формуванню характеру й моральності.

Важливим пріоритетом навчання гри на фортепіано майбутнього вчителя музичного мистецтва вважаємо вплив на емоційно-естетичну сферу особистості.

Дієвий характер виховання музичної культури, естетично-емоційне виховання в процесі навчання гри на фортепіано залежить від ступеня оволодіння матеріалом музичного мистецтва (знання, потреби, інтереси), рівня розвитку ціннісних орієнтацій, цілеспрямованого розвитку естетичного смаку.

Зазначимо, що підвищення рівня музично-естетичної компетентності майбутнього фахівця залежить від володіння методикою навчання, знання музичної літератури, вміння виявляти чуттєве значення задуму автора, розуміння суті й специфіки музичного мистецтва як засобу відображення дійсності.

На наше глибоке переконання, суттєвим аспектом у навчанні гри на фортепіано є професійно-кваліфікаційний, який передбачає розвиток самоактуалізації. Передусім – це усвідомлення студентами необхідності постійно вдосконалюватися, розширювати та поглиблювати знання, критично оцінювати свою професійну діяльність, підвищувати рівень педагогічної майстерності.

Безумовно, в царині музичної освіти особливо важливими є питання вдосконалення виконавсько-інструментальної підготовки, один із провідних компонентів якої – розвиток виконавського характеру музиканта.

Акцентуємо: професійно-технічні навички базуються як на основі піаністичних технічних навичок, так і на музично-теоретичних умінях, на вміннях осягати сенс музичної мови та відтворювати її в конкретному звучанні.

Ключовою умовою професіоналізму є формування в майбутніх фахівців виконавської культури, яка передбачає відображення естетичного смаку, широту світогляду, свідоме ставлення до музичного мистецтва.

Реалізація завдань естетичного виховання буде більш успішною за умови врахування при навчанні гри на фортепіано динаміки розвитку структури музично-естетичних орієнтацій. Ми підтримуємо думку О. Павленка щодо визначення таких структурних елементів: потреба як джерело будь-якої активності, в тому числі й діяльності із засвоєння цінностей музичної культури; інтерес як усвідомлення й конкретизація потреби; установка як готовність до дії, що включає в себе когнітивний, афективний та конативний компоненти [Павленко: 80-81].

Дія когнітивного компонента базується на раціональному рівні пізнання. Водночас процес пізнання веде за собою переживання. У нашому випадку студент пропускає отриману інформацію через світ чуття й емоції, афективно переживає, внаслідок чого усвідомлюється, оцінюється роль музичного твору. Власне, тут відбувається єдність почуттєвого та раціонального, що зумовлює наступну ланку установки – конативну об'єктивні показники до поведінки). Означені компоненти взаємодіють між собою і засвідчують єдиний неподільний процес активності особистості.

Як ми вже зазначали, навчання гри на фортепіано майбутніх учителів музичного мистецтва забезпечує поліфункціональний вплив. Одним із ключових пріоритетів впливу відзначаємо естетичне виховання, формування музично-естетичних цінностей у студентів.

Програма навчання гри на фортепіано має потенційні можливості для реалізації завдань естетичного виховання, формування естетичного смаку, оволодіння навиками художнього відчуття і сприймання музичних творів, забезпечення емоційно-естетичного й морального впливу на особистість студента.

При навчанні гри на фортепіано ми звертали увагу студентів не лише на вдосконалення виконавської культури, а й передбачали розвиток здатності до активної переробки, осмислення, систематизації знань, уміння творчо тлумачити музику.

Передусім, важливо вирішувати у взаємозв'язку музично-освітні й художньо-творчі виховні завдання.

На музичних заняттях ми використовували як імпресивні так і експресивні методи. Імпресивні забезпечували демонстрування окремих фрагментів музичного твору, ілюстрування музичних прикладів; експресивні були спрямовані на розвиток здатності студентів «вживатися» в музичний образ, проявляти інтуїцію, творчу уяву, фантазію, артистичність.

Доречними є також аналітичні методи, спрямовані на застосування різних видів аналізу музичного твору.

Відомо, що українська пісенна культура – одне з найцінніших надбань народу за багатовікову історію. У народних піснях відображено найрізноманітніші прояви життя їх носіїв – героїчну боротьбу, повсякденні турботи, кохання, взаємну любов і щастя закоханих, а також неповторну красу різнобарвної природи. Винятковою мистецькою красою, ліричною проникливістю, глибиною і підкресленою простотою, неперевершеним гумором, сатирою характеризується пісенний фонд українців – календарні та обрядові пісні, історичні та козацькі, соціально-побутові, родинно-побутові, жартівливі та ліричні.

Надзвичайну мистецьку вартість народних пісень усвідомили й оцінили українські композитори, створивши на їх основі музичні твори світового рівня.

Безперечно, цінність при навчанні гри на фортепіано становлять колядки та щедрівки в обробці В. Безкоровайного. Так, при вивченні твору «Нова радість стала» викладач має змогу звернути увагу студентів на простоту тексту колядки. Водночас акцентувати на тих почуттях, які хоче передати композитор музичним звучанням твору, – захоплення і радість людей від очікування величного свята Різдва. Безперечно, звертаємо увагу на той момент, що постійне напруження повинно компенсуватися радістю гри, можливістю спонтанного самовираження за інструментом. Для цього викладачу потрібна особлива обережність і увага, а студенту – воля. Лише в такому випадку для нього гра на інструменті стане задоволенням, легше буде вжитися зі змістом твору, усвідомити його емоційно-естетичну насиченість. Адже значення

естетичного виховання, зазвичай, пов'язане із культивуванням емоційної сфери. Безперечно, мистецтво додає сил людині у складних життєвих ситуаціях та змогу відчувати радість від зустрічі з прекрасним.

Власне, такий вплив забезпечують твори в обробці В. Безкоровайного «На небі зірка засіяла» та «Дивная новина». Варто звернути увагу студентів не лише на мелодійне звучання музичних творів, а й на велике духовне піднесення, вкладене у текстах колядок та щедрівок. Адже в мелодиці пісень зимового календаря композитор зображував красу людських взаємин, яка передана в змісті колядок і щедрівок: господині й господарі радо зустрічають колядників і щедрувальників, даруючи їм разом із солодощами своє тепло, радість і щедрість.

Акцентуємо, що композитору вдалося передати хвилювання й захоплення українців, які правдиво, просто й сердечно радіють Різдвяним святкам. Звертаємо увагу на естетичну довершеність, гармонію цілісної структури музики і літературного тексту вищезгаданих колядок і щедрівок.

Власне, саме це дає змогу формувати у майбутнього вчителя музичного мистецтва почуття естетично-емоційної насолоди. Адже в колядках і щедрівках закодована душа та прагнення українців.

Любов нашого народу до гострого слова, вигадок та справжній оптимізм споглядаємо в рухливих жартівливих та сатиричних піснях, сповнених ніжних почуттів та водночас висміювання ледарів та невдах.

З усім вищесказаним студенти мають змогу ознайомитись при вивченні таких творів: «Лемківські пісні» в обробці Богдани Фільц, «Ой чорна я, си чорна», «Ой джигуне, джигуне» В. Назарової, «Коломийка» О. Науменко, «Цвіте терен» та «По садочку ходжу» О. Саратського.

Динамізм, рухливість, волелюбність українців відображено в лемківських піснях та коломийках, музична обробка яких репрезентує мелодичну і ритмічну свободу. Все це дає змогу викликати у студентів естетично-емоційне захоплення красою почуттів закоханих, відчувати й передати вільнолюбний дух українців, або ж посміятися з джигуна, який полюбляє молодичок.

Поруч із добрим гумором і сміхом у жартівливих піснях звучать ніжні почуття закоханих,

а також підкреслено, що українські хлопці – мудрі, а дівчата – роботящі.

Відтак, наголошуємо, що у творчості українських композиторів *інструментальний супровід* набув значення не просто акомпанементу, а став *основним* із засобів художньої виразності. Гармонія фортепіанних навичок із засвоєнням змісту творів дозволяє формувати у майбутніх фахівців як естетичні так і моральні почуття.

Хорошим матеріалом для естетичного самовдосконалення майбутнього вчителя музичного мистецтва є також і пісні літературного походження. Одним із зразків таких є фантазія Л. Забари на тему української народної пісні «Ніч яка місячна, зоряна, ясна» на слова М. Старицького.

У пісні глибинно передано красу української місячної ночі. І на фоні цієї прекрасної ночі відчуваємо ніжне, щире, сповнене вірності, турботи й тепла палке кохання.

Майбутній учитель музичного мистецтва має змогу відчути красу української природи, передану у тексті пісні та емоційно відтворити її за допомогою засобів музичної виразності.

Важливою умовою успішного естетичного впливу гри на фортепіано є забезпечення єдності зусиль викладача та студента.

Наше дослідження дає підстави узагальнити, що рівень готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до естетичного виховання при навчанні гри на фортепіано буде успішно забезпечений за умови врахування таких критеріїв сформованості музично-естетичної компетентності:

– усвідомлення мети і завдань естетичного виховання на заняттях;

– уміння аналізувати музичний твір та виявляти задум автора;

– знання і розуміння суті і специфіки музичного мистецтва;

– знання музичної літератури;

– володіння емоційно-образним словом про музику;

– володіння виконавською культурою.

Висновки. Під час наукового пошуку нами виявлено поліфункціональний вплив навчання гри на фортепіано майбутніх учителів музичного мистецтва, що проявляється у збагаченні їх музично-теоретичних знань, вдосконаленні фахової компетентності, зростання рівня професіоналізму, а також в успішному естетично-емоційному розвитку.

Переконані, що ефективність естетичного виховання при навчанні гри на фортепіано залежить від багатьох чинників: високої кваліфікації викладача, рівня його виконавської культури, стимулювання активності студентів та всіх викладених нами вище умов і критеріїв.

Системна й цілеспрямована робота викладача при навчанні гри на фортепіано з естетичного виховання сприяє підвищенню рівня всіх складових як професійної, так і музично-естетичної компетентностей майбутнього фахівця з музичного мистецтва.

Отже, перспективи подальших досліджень вбачаємо у детальному вивченні можливостей застосування інноваційних технологій у процесі навчання гри на фортепіано майбутнього вчителя музичного мистецтва.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барановська С. Структура музичної самоосвіти майбутнього вчителя. *Збірник наукових праць. Серія «Педагогіка». Кам'янець-Подільський національний університет*. Кам'янець-Подільський, 2008. С. 205–207.
2. Павленко О. Зміст і структура музично-естетичних орієнтацій. *Проблеми педагогічних технологій*. Вип. 1. Луцьк, 2002. С. 77–82.
3. Попович А. Педагогічні особливості формування естетичної культури молодших школярів. *Збірник наукових праць. Серія «Педагогіка». Кам'янець-Подільський національний університет*. Кам'янець-Подільський, 2008. С. 233–236.
4. Ростовський О. Я. Професійна підготовка майбутніх учителів музики: проблеми і перспективи. *Наукові записки. Серія «Педагогіка». № 2. Тернопільський державний педагогічний університет*. Тернопіль, 2001. С. 15–22.
5. Сухомлинський В. О. Вибрані твори в 5 т. Т. 3. Народження громадянина. Київ : Радянська школа, 1977. С. 203–508.

REFERENCES

1. Baranovska, S. (2008). Strukturamuzychnoisamoosvitymaibutnohovchytelia [The structure of musical self-education of the future teacher]. *Zbirnyknaukovykhprats. Seriiia «Pedahohika». Kamianets-Podilskyinatsionalnyiuniversytet. Kamianets-Podilskyi*. S. 205–207. [inUkrainian]
2. Pavlenko, O. (2002). Zmist i strukturamuzychno-estetychnykhorientatsii [Content and structure of musical and aesthetic orientations]. *Problemy pedahohichnykh tekhnolohii*. Vyp. 1. Lutsk. S. 77–82. [inUkrainian]
3. Popovych, A. (2008). Pedahohichniosoblyvosti formuvannia estetychnoikultury molodshykh shkoliariv [Pedagogical features of the formation of aesthetic culture of young school children]. *Zbirnyknaukovykhprats. Seriiia «Pedahohika». Kamianets-Podilskyinatsionalnyiuniversytet. Kamianets-Podilskyi*. S. 233–236. [inUkrainian]
4. Rostovskyi, O. Ya. (2001). Profesiinapidhotovkamaibutnikhuchytelivmuzyky: problemy i perspektyvy [Professional training of future music teachers: problems and prospects]. *Naukovizapysky. Seriiia «Pedahohika». № 2. Ternopilskyiderzhavnyi pedahohichnyi universytet. Ternopil*, S. 15–22. [inUkrainian]
5. Sukhomlynskyi, V. O. (1977). Vybranitvory v 5 t. [Selected works] T. 3. Narodzhenniahromadianyna. Kyiv : Radianskashkola. S. 203–508. [inUkrainian]

V. V. ZYSKO

Piano Lecturer,

*Municipal Higher Educational Institution “Lutsk Pedagogical College”
of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine*

E-mail: bebek2550@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0001-7620-8690>

A. YU. KRUGLIACHENKO

Piano Lecturer,

*Municipal Higher Educational Institution “Lutsk Pedagogical College”
of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine*

E-mail: krugliachenko1375@gmail.com

<http://orcid.org/0000-0003-4865-6925>

Z. P. BOHDAN

*Lecturer at the Department of Theory, Methods of Music Education
and Instrumental Training,*

*Municipal Higher Educational Institution “Lutsk Pedagogical College”
of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine*

E-mail: bogdanzoja72@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-0176-3048>

MULTIFUNCTIONAL EFFECT OF LEARNING PLAYING THE PIANO IN PROFESSIONAL TRAINING TEACHER OF MUSICAL ART

The article examines and analyzes the most significant priorities of learning to play the piano for a future music teacher. Emphasis is placed on the importance of playing the piano in the professional training of a future musician.

The relevance of the research topic is determined by the strict requirements of society for the training of a highly qualified teacher of the new Ukrainian school. Methodological principles of the selected aspect of study are based on psychological and pedagogical foundations and principles of specialist training, as modern education is transformed from knowledge-oriented to practice-oriented.

The essential methodological basis of the research is the reliance on science-based activity, person-oriented and competency-based approaches in the training of an education specialist.

The novelty of the research lies in the fact that the polyfunctionality of the influence of learning to play the piano in the professional training of a future teacher has been revealed. Emphasis is placed on the interrelationship of psychological-pedagogical and special-musical aspects of the professional training of a future specialist and the role of learning to play the piano in this process.

On the basis of the analysis of the scientific fund and the experience of working on the specified problem, the key parameters of changes in learning to play the piano in connection with the evolution of technical capabilities, performance requirements, and interpretation of music are singled out.

It has been found out that learning to play the piano for a future music teacher is focused not only on the improvement of performance skills, but also on the education of the individual, on the formation of musical and aesthetic competence. In general, the emphasis is on the potential possibilities of learning to play the piano in aesthetic education.

Undoubtedly, a piano teacher must successfully implement both didactic and educational functions, since learning to play the piano has a multifunctional effect in the professional training of a future teacher.

The article draws balanced conclusions about the importance of playing the piano in the professional training of a music teacher and aesthetic education. Prospects for further research are outlined.

Key words: multifunctional influence, playing the piano, music lessons, Ukrainian song culture, music teacher, aesthetic education, professional competence.